

Jazz kao kulturni adut Hrvatske (2. dio) – Od ljubavi prema jazzu do organiziranja koncerata

10/11/2025 — Zoran Stajić

U pozivnoj deset zaljubljenika u djelatnost organizatora koji će vas "voditi" kroz nastave feljtona diljemnog svog iskustva.

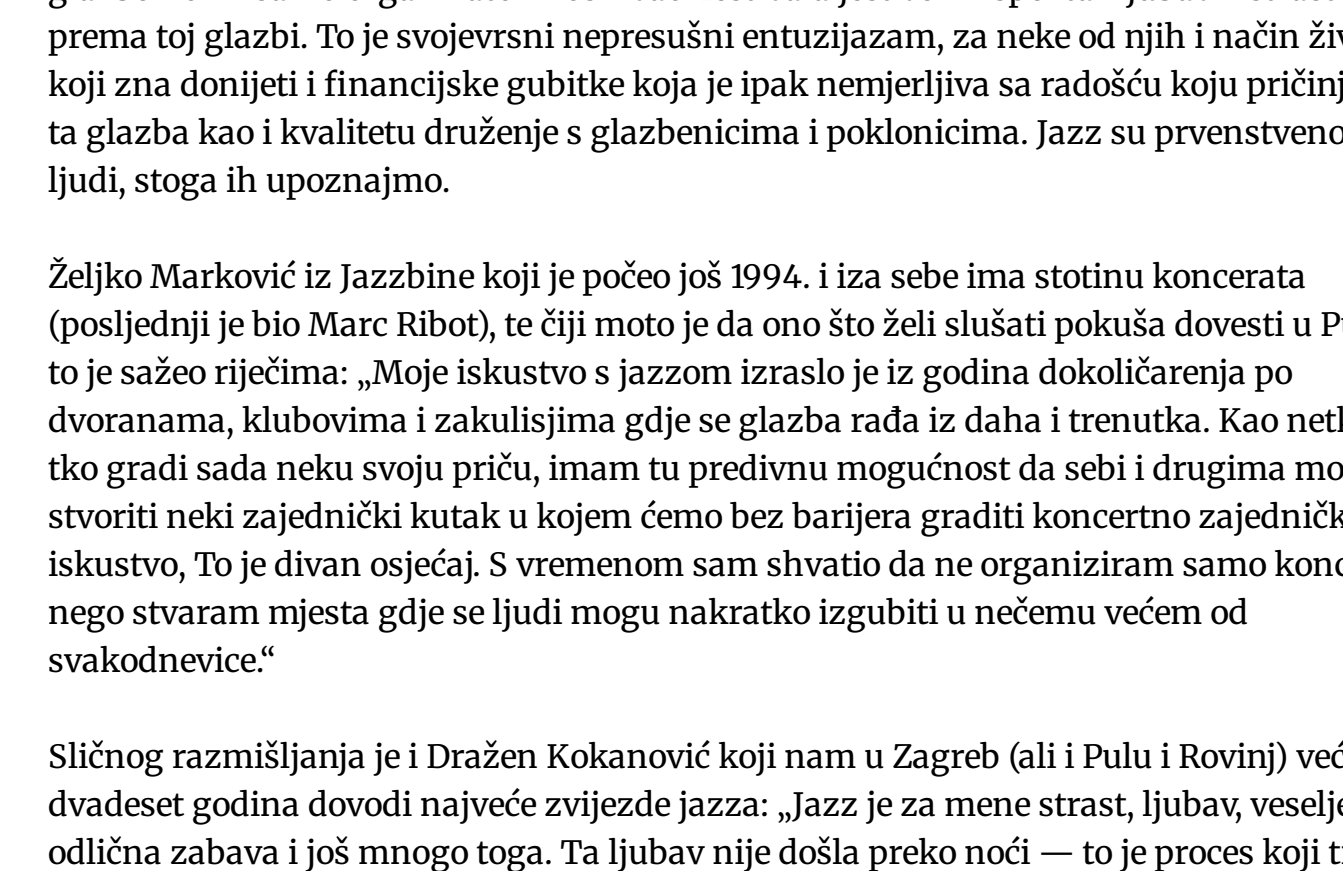

WAKY SHORTER QUARTET NA ZAGREB JAZZ FESTIVALU 2004. GODINE (FOTO: ZORAN STAJIĆ)

Felton je najavljen još krajem ljeta, no onda je uslijedio istraživački segment koji se vremenski prilično odužio. Ponajviše iz razloga kako bi se dobile prave informacije s terena, tj. od ljudi izravno uključeni u organizaciju jazz i impro festivala i koncerata, te dakako u želji da se pokriju ključne manifestacije i prostori diljem Hrvatske.

Svoje dragocjeno iskustvo podijeliti su: **Elvis Stanić**, naš ugledni jazz gitarist, osnivač i direktor opatijskog **Liburnia Jazz Festivala**, **Zeljko Marković** koji vodi jazzbnu u **Puli**, **Helena Hrašćanec**, projektna voditeljica Međunarodnog jazz festivala **Fest jazz Koprivnica** i tajnica Udruge glazbenika Jazz klub Koprivnica, **Damir Prica Kafka** – Capri, saksofonist, te organizator i voditelj koncertnog ciklusa i festivala **Improvnedjeljak** i **Improvnedjeljak** ispred umjetničke organizacije **Cargo**, **Dražen Kokanović**, direktor **Zagreb Jazz Festivala**, zatim **Mate Skugor**, osnivač ponovno pokrenutog **NO Jazz Festivala**, **Laura Tandaric**, glazbenica i voditeljica programa **Jazz u Močvari**, **Thana Alexa**, jazz pjevačica, skladateljica i suosnivačica i umjetnička direktorica dubrovačkog **Ponta Lapud Jazz Festivala**, potom **Govana Barišić Bačelić**, razmatateljica **Tvrđave kulture Šibenik** pod kojom djeluje i **Barone Jazz Festival** i **Tomislav Karamatić** iz festivala **Jazz u Vinogradu** koji se održava u Strigovi u Međimurju.

U četiri predstave nastava feljtona s njima ćemo prui put od ljubavi do organiziranja jazz koncerata, njihovih iskustava s afinitetima publike preko iskustava s institucionalnom podrškom i na koncu njihovog profesionalnog pogleda prema razvijenosti i promotorskoj djelatnosti.

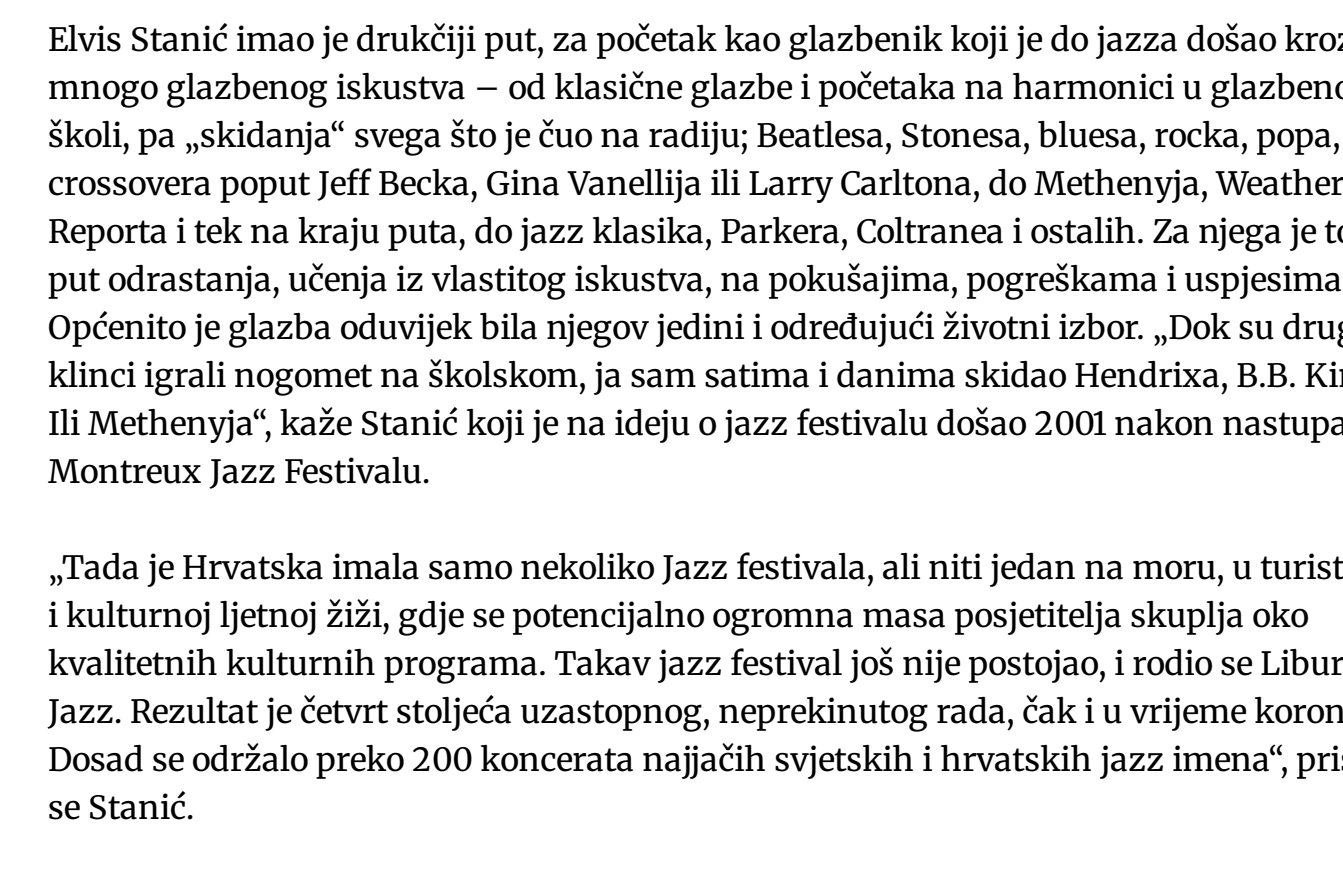
MATIA REĐIĆ, PEDA MILUTINOVIĆ, VASIL KADŽIMANOVIĆ, LUKA VEŠTIĆ I ELVIS STANIĆ – JAZZ EXTREMORA 2016. (FOTO: UROŠ KUZILJUBIĆ)

Ono što se ističe kao svojevrsna zajednička crta kod spomenutih aktera, bilo da su glazbenici ili samo organizatori, jest veliki spekulativni ljubav i strast prema toj glazbi. To je svojevrsni nepreosluti entuzijazam, za neke od njih i način života koji zna dijeliti i financijske gubitke koji je ipak nemjerljiva sa radošću koju pričinjava ta glazba kao i kvalitetu druženje s glazbenicima i poklonicima. Jazzu su prevrsteno ljudi, stoga ih upoznajmo.

Željko Marković iz Jazzbline koji je počeo još 1994. i za sve ima stotinu koncerata (posljednji je kao Marc Ribot), te čiji moto je da ono što želi slušati pokuša dovesti u Pulu, to je sažeo riječima: „Moje iskustvo s jazzom izraslo je iz godina dolazaka po dvoranama, klubovima i zakulisima gdje se glazba radi i tada i trenutno. Kao netko tko gradi sada neka svoja iskustva i umjetnička direktorica dubrovačkog **Ponta Lapud Jazz Festivala**, potom **Govana Barišić Bačelić**, razmatateljica **Tvrđave kulture Šibenik** pod kojom djeluje i **Barone Jazz Festival** i **Tomislav Karamatić** iz festivala **Jazz u Vinogradu** koji se održava u Strigovi u Međimurju.

Sličnog razmišljanja je i **Dražen Kokanović** koji nam u **Zagreb** (ali i **Pulu** i **Rovinj**) već dvadeset godina dovodi najveće zvijezde jazza: „Jazz je za mene strast, ljubav, veselje, odlična zabava i još mnogo toga. Ta ljubav nije došla preko noći – to je proces koji traje cijeli život. Mogu reći da je jazz postao način življenja, način razmišljanja. Nije to samo glazba – to je život umjetnikom, pjeva, improvizacija, sloboda i povjerenje u ljudima koji dijele tvoj strast. A onda, kad počneš dovoditi glazbenike, družit se s njima, slušati njihove priče, saznati puno toga što ne možeš pročitati u knjigama i časopisima o jazzu.“

Godine 2005. sam s pokretanju festivala razgovarao s prijateljem **Davorom Hrovcem**, autorom pet knjiga i tisuća tekstova o jazzu. Davor mi je rekao: „To nije moguće, jer ti znaš koliko to košta.“ Ti nisi normalan.“ Sjećam se tog razgovora kao da je bio jučer.“

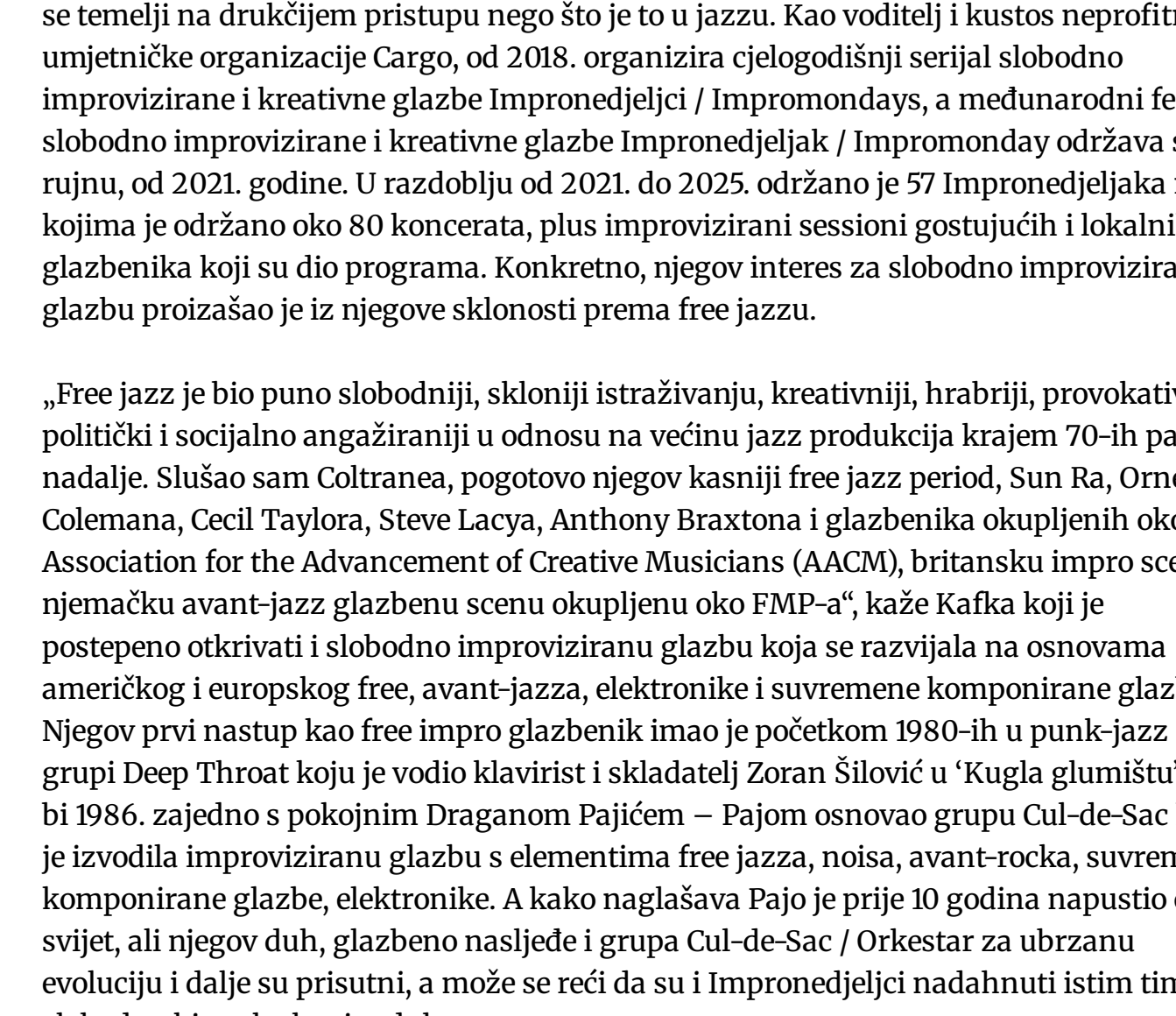

DRAŽEN KOKANOVIĆ NA 16. ZAGREB JAZZ FESTIVALU U KINU SC (FOTO: VEDRAN METELKO)

„Moji prvi susret s jazzom bio je koncert **Mattie Dedića** s **Bollesima** u **Saxu** prije 20 godina na koji me doslovno odvukla moja cimerica iz studentskih dana. Jedan od onih koje pamtiš zauvijek. Već tada je u **Koprivnici** postojala i **Udruga glazbenika** koja je organizirala jazz koncerte barem 5-6 puta godišnje. Gostovali su tih prvih godina svi najbolji hrvatski saxofoni, ali i puno veće zvijezde kao što su **Trio Boska Petrovića** sa svojim bubnjarem **Martinom Brownom** koji je svirao s **Dražajem** i **Oscalom Pedersonom**, zatim **Reggie Workman** i **Ratko Zjača Quartet**, **Toran** 77, **Jasna Bilušić**, **Combinatie**, **Jimmy Stanić** i **Trio Vanja Lisaka, **Zagreb Jazz Portrait** i mnogi drugi. I upravo zbog toga što je jedna ekipa entuzijasta poželjela ponuditi nešto novo od glazbe u maloj sredini kao što je **Koprivnica**, valjda sam i ja osjetila ono nešto i zavoljela jazz. Kao sam se i aktivno uključila u organizaciju koncerata, a od 2015. i pomagala u osnivanju jazz festivala **Fest jazz**“, opisala je svoje iskustvo **Helena Hrašćanec**.**

Elvis Stanić imao je drukčiji put, za početak kao glazbenik koji je do jazz-a došao kroz mnogo glazbenog iskustva – od klasične glazbe i početaka na harmonici i glazbenoj školi, pa „skidanjem“ svega što je bio na radilici: **Beatlesa**, **Stonesa**, **bluesa**, **rocka**, **popa**, pa **crossovera** poput **Jeff Becka**, **Gina Vanellija** ili **Larry Carltona**, do **Methenyja**, **Weather Reporta** i tek na kraju puta, do jazz klasičara **Parkera**, **Coltranea** i ostalih. Za njega je to bio put odrastanja, učenja iz vlastitog iskustva, na pokušajima, pogreškama i uspjesima. Općenito je glazba odvijek bila njegov jedini i neodoljivi životni izbor. „Dok su drugi klinci igrali nogomet na školskom, ja sam satima i danima slušao **Hendrixa**, **B.B. Kinga**, **Ill Methenyja**“, kaže **Stanić** koji je na ideju o jazz festivalu došao 2001 nakon nastupa na **Montreux Jazz Festivalu**.

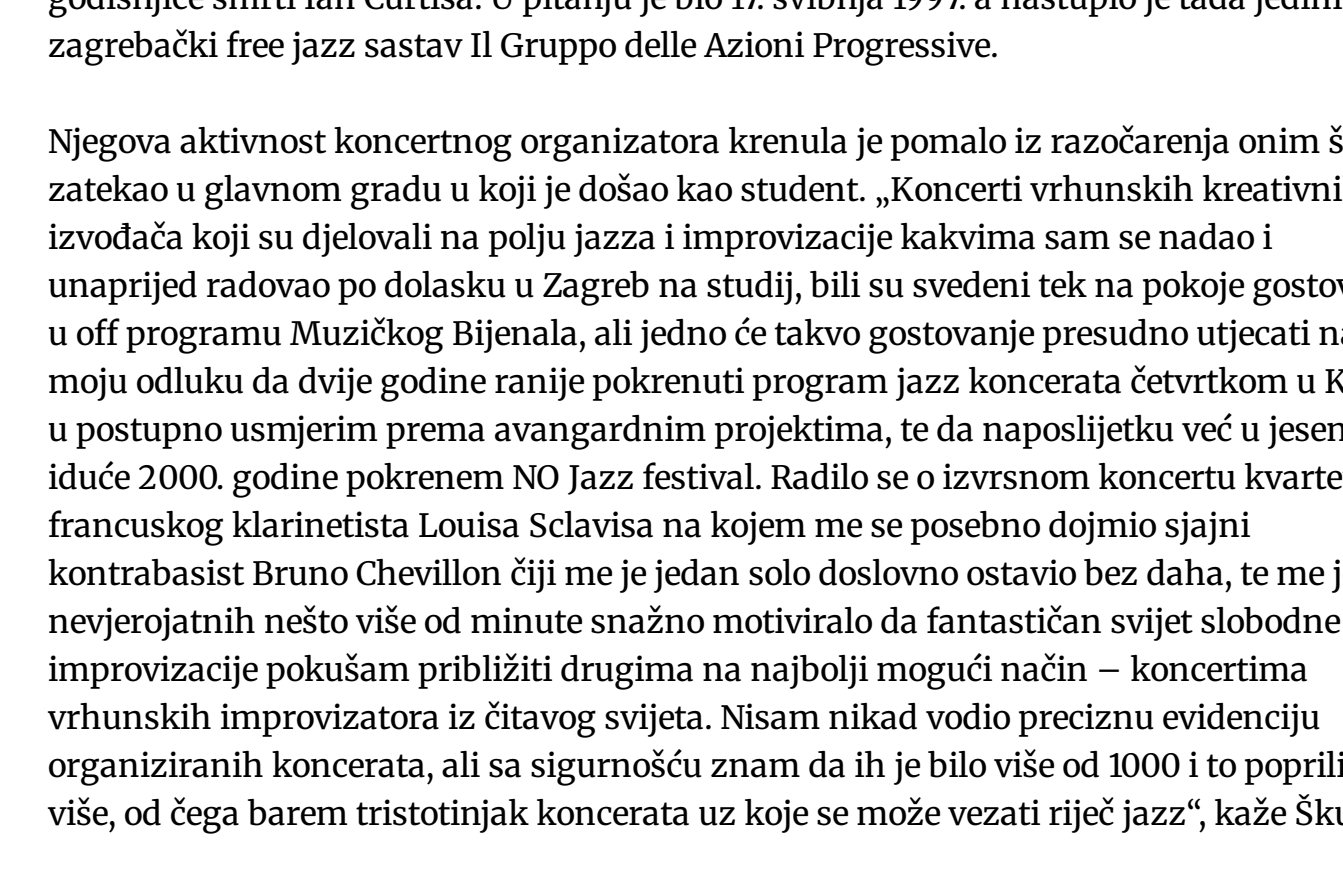
„Tada je Hrvatska imala samo nekoliko Jazz festivala, ali niti jedan na moru, u turističkoj i kulturnoj ljetnoj zoni, gdje se potencijalno ogromna masa posjetitelja skuplja oko kvalitetnih kulturnih programa. Takav jazz festival još nije postojao, i rodo se **Liburnia Jazz**. Rezultat je četvrt stoljeća uzastopnog, neprekidnog rada, čak u vrijeme rata. Dosaad se održalo preko 200 koncerata najbitch svjetskih i hrvatskih jazz umjetnika“, prisjeća se **Stanić**.

DAMIR PRICA KAFKA – CAPRI (FOTO: ZORAN STAJIĆ)

Damir Prica Kafka – Capri pak dolazi iz sfere impro glazbe, tj. improvizirane glazbe koja se temelji na drukčijem pristupu nego što je to u jazzu. Kao voditelj i husnos neprofitne umjetničke organizacije **Cargo**, od 2018. organizira cjelogodišnji serial slobodno improvizirane i kreativne glazbe **Improvnedjeljak** i **Improvnedjeljak**, a međunarodni festival slobodno improvizirane i kreativne glazbe **Improvnedjeljak** i **Improvnedjeljak** održava se u rujnu, od 2021. godine. U razdoblju od 2021. do 2025. održano je 57 **Improvnedjeljaka** na kojima je održano oko 80 koncerata, plus improvizirani sessioni gostujući i lokalnih glazbenika koji su dio programa. Konkretno, njegov interes za slobodno improviziranu glazbu prošao je iz njegove sklonosti prema free jazzu.

„Free jazz je bio puno slobodniji, skloniji istraživanju, kreativniji, hrabriji, provokativniji, politički i socijalno angažiraniji u odnosu na većinu jazz produkcija krajem 70-ih pa nadalje. Slušao sam **Coltranea**, pogotovo njegov kasniji free jazz period, **Sun Ra**, **Ornet Coleman**, **Cecil Taylor**, **Steve Lacy**, **Anthony Braxton** i glazbenika skupljenih oko **The Association for the Advancement of Creative Musicians (AACM)**, britanskog impro scene i njemačkog avant-jazz glazbenu scenu okupljenu oko **FMP-a**“, kaže **Kafka** koji je postepeno otkrivati i slobodno improviziranu glazbu koja se razvijala na osnovama američkog i europskog free, avant-jazz, elektroničke i suvremene komponente glazbe. Njegov prvi nastup kao free impro glazbenik imao je početkom 1980-ih u punk jazz grupi **Deep Throat** koju je vodio klavirist i skladatelj **Zoran Šilović** u **Kugla glumšću**, da bi 1986. zajedno s pokojnim **Dražajem Pajićem** – Pajom osnovao grupu **Cul-de-Sac** koja je izvodila improviziranu glazbu s elementima free jazz, noia, avant-rocka, suvremene komponente glazbe, elektroničke. A kako naglašava **Pajo** je prije 10 godina napustio ovaj svijet, ali njegov duh, glazbeno naslijeđe i grupa **Cul-de-Sac** (Otkazao se od glazbe i komponiranja i dalje su prisutni, a može se reći da su i **Improvnedjeljak** nadahnuti istim tim slobodarskim glazbenim duhom.

MATE SKUGOR (FOTO: ŽDNO UHO / FACEBOOK)

„Moje se prvi kontakt s jazzom vjerojatno obio kao sam kao dijete gledao nek od američkih crno-bijelih filmova iz doba film notra, ali prvi svjetni i samoinicijirani kontakt došao je posredno kroz glazbu **Toma Waltsa** i albume **„Rain Dogs“** i **„Frank's Wild Years“** koje je, na našu sreću, licencno objavio i na prostoru tadašnje Jugoslavije distributario **Jugoton**, prisjeća se **Mate Skogor** i priznaje da jazz kasete do kojih je krajem osamdeseth uspio kao doci nisu kod njega pobudile neki značajniji interes, sve dok nije čuo **Mingusov „The Clown“**. „Ponajviše zahvaljujući **Charlesu Mingusu** počeo sam otkrivati čitav jedan novi glazbeni svijet koji tada nije bio široko dostupan“, prisjeća se **Skugor** koji se sjeća cijene ulaznice od 5 kuna i datum prvog koncerta, buduci da se održao dan uoči 17. godišnjice smrti **Ian Curtisa**. U pitanju je bio 17. svibnja 1997. a nastupio je tada jedini zagrebački free jazz sastav **Il Gruppo delle Azioni Progressive**.

Njegova aktivnost koncertnog organizatora krenula je pomalo iz razočarenja onim što je zatekao u glavnom gradu u koji je došao kao student. „Koncerti vrhunskih kreativnih umjetnika koji su djelovali na polju jazz i improvizacije kalvima sam se nakao i unaprijed rado pri po dolasku u **Zagreb** na studij, bili su svjedoci da je pod mentorstvom u off programu **Muzičkog Brijuna**, ali jedno će takvo gostovanje presudno utjecati na moju odluku da dvije godine ranije pokrenuti program jazz koncerata četvrtku u KSET-u postupno usmjerim prema avangardnim projektima, te da naposljetku već u jesen iduće 2000. godine pokrenem **NO Jazz festival**. Radilo se o izvrsnom koncertu kvarteta francuskog klavirista **Louisa Schöfena** na kojem ne se posebno dojmio slijpi kontrabasist **Bruno Chevillon** čiji me je jedan solo doslovno ostavio bez daha, te me je tih nevjerojatnih nešto više od minute snažno motiviralo da fantastičan svijet slobodne improvizacije pokušam približiti drugima na najbolji mogući način – koncertima vrhunskih improvizatora iz čitavog svijeta. Nisam nikad vodio preciznu evidenciju organiziranih koncerata, ali sa sigurnošću znam da ih je bilo više od 1000 to poprilično više, od čega barem trinaestjak u kojem su koje se može vezati riječ jazz“, kaže **Skugor**.

THANA ALEXA (FOTO: PONTA LAPUD JAZZ FESTIVAL)

Thana Alexa, iako je rođena u New Yorku, otkrila je jazz u Hrvatskoj preko oca koji je oduvijek slušao razne vrste glazbe, uključujući i jazz. „Tek kada smo se preselili u Hrvatsku i 13 godina mi je bilo potrebno potvrditi svoju povezanost s engleskim jezikom, i osjetila sam taj poziv za pjevanje jazz“, prisjeća se **Thana** je bila i pod mentorstvom pokojnog **Boška Petrovića**, koji ju je odveo na svoju radionicu **Jazz is Back** u **Grožnjanu** i dao joj prve plaćene svirke. Svi prvi jazz festival organizirala jena samom početku pandemije. Zajedno s dva prijatelja glazbenika u New Yorku organizirala je samo ono što je **Rolling Stone** nazvao „prvim virtualnim jazz festivalom pandemije“.

„Organizatori smo tjeđan koncerata u travnju 2020., uključujući virtualne nastupe **Chicka Coree**, **Christiana McBridea**, **Davea Liebmana**, **Linde May Han Oh**, **Billa Friesela**, **Joaa Lovana**, **Brandee Younger**, **Nicola Zuraitis** i drugih. Tim smo nastupima prikupili više od 60000 dolara i mogli smo dodijeliti financijsku pomoć glazbenicima u New Yorku koji su se prijavili za financijsku pomoć je su zbog pandemije izgubili svoje koncerte, turneje i koncerte. Kasnije te godine smo organizirali još dva virtualna festivala i ljetni jazz kamp kako bismo nezaposlenim glazbenicima pružili način zarade, a ujedno i način da glazbenici s manje financijskog stresa doniraju prihodi od svojih koncerata i tečajeva manje sretnim glazbenicima. Između ta tri festivala i tri **Ponta Lapud Jazz Festivala** koja smo do sada završili, mislim da sam vjerojatno organizirala oko 50 koncerata“, kaže **Thana Alexa**.

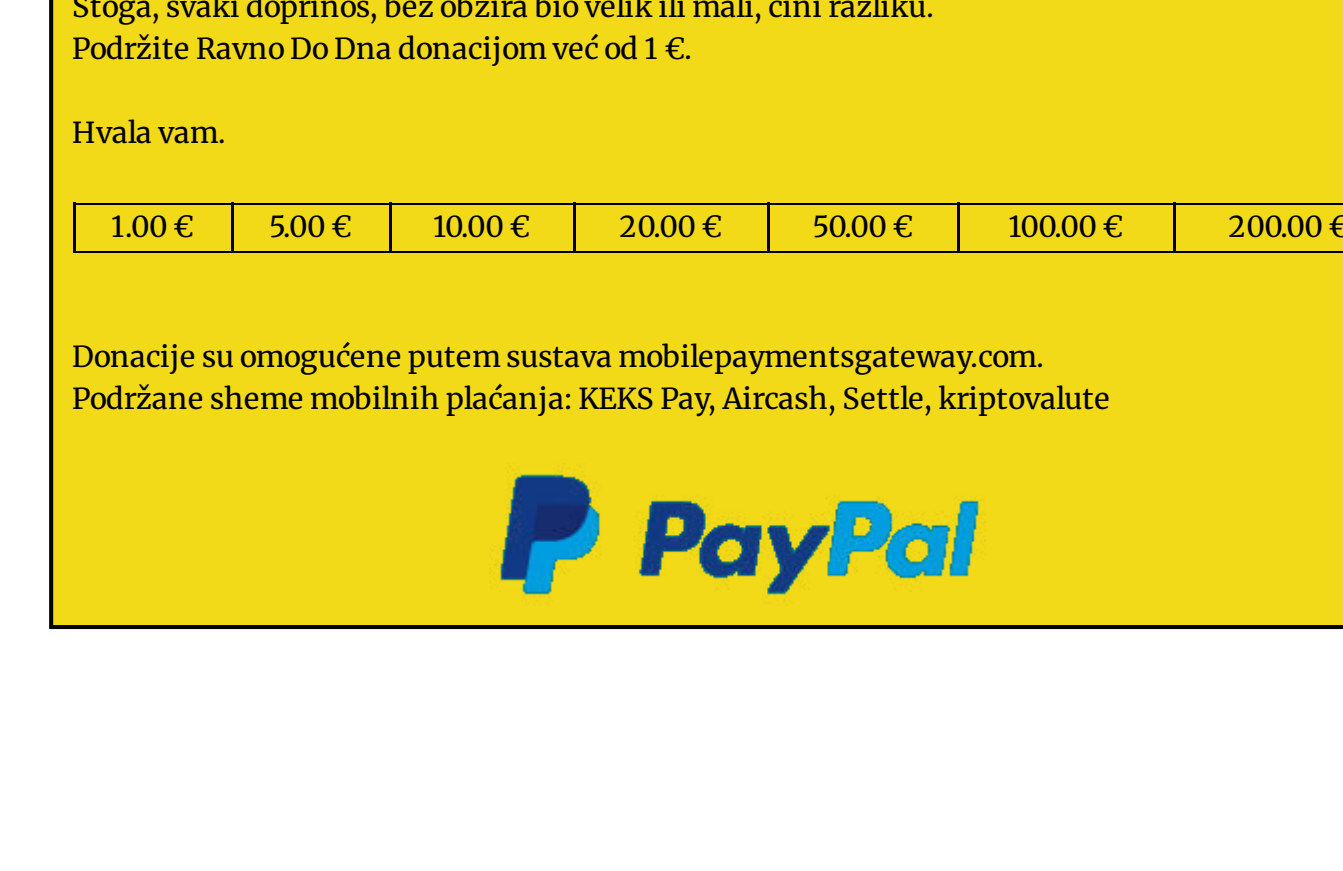

LAURA TANDARIĆ (FOTO: VEDRAN METELKO)

Laura Tandaric koja je vođenje projekta **Jazz u Močvari** preuzela sam od kolegice **Nine Romić** 2021. godine otkad nastoji imati klupski kontinuitet od barem jednog jazz koncerta mjesечно (nerijetko ih bude i tri) kaže: „Moje iskustvo bavljenja jazzom svakako je novijej datuma i okvira jazz sastava **Gungula**, dok se postepeno preticilo u vođenje projekta **Jazz u Močvari** koji uz mnoštvo podvrsta **Jazz**a, najviše njeguje one hrabrije i ekscentričnije koje baš i nemaju šansu zasvirati na bilo kojoj gradskoj lokaciji.“

Za **Goranu Barišić Bačelić** iz **Šibenika** jazz je definitivno jedan od najproduktivnijih, najbitch i najzabudljivijih pravaca suvremene glazbe, i u svijetu i Hrvatskoj. „Svi su često potpuno nezaznašeno bili za žant koji je za užu publiku što smatra da proizlazi iz nepoznavanja ili manjka iskustva s jazzom.

„Upravo smo to htjeli promijeniti, omogućiti publici bliže i čiste susrete s jazzom, donijeti sve njegove nijanse pred publiku i na naše pozornice koje su islošne za takve koncerte. Koncert **Gregorija Portera** na **Tvrđavi** u **Mihovila 2017. godine**, koji je tada već bio dobitnik dva **Grammyja**, bio je prekretnica za **Tvrđavu kulture** i **Šibenik**. To je prvi veliki (ne samo) jazz koncert koji je okupio publiku iz cijele Hrvatske. Dalje smo nastavili redovno organizirati jazz koncerte, prvenstveno na **Tvrđavi Barone**, ljeti pod otvorenim nekom. Prije tri godine taj ciklus je prepassao u **Barone Jazz Festival** zajedno s redovnim jazz pravom **Arson Jazz** u **Kući umjetnosti Arsen**. Kroz deset godina ugostili smo brojne domaći i međunarodne izvođače, a jazz se pokazao žanrom koji danas ima svoju stalnu publiku i važan je dio šibenske glazbene scene. Do danas je održano više od 150 koncerata povećenim ovom žanru, čime sustavno doprinosimo razvoju jazz publike u Hrvatskoj“, tvrdi **Gorana Barišić Bačelić**.

GREGORY PORTER U ŠIBENIKU (FOTO: VALERIO BARANOVIC)

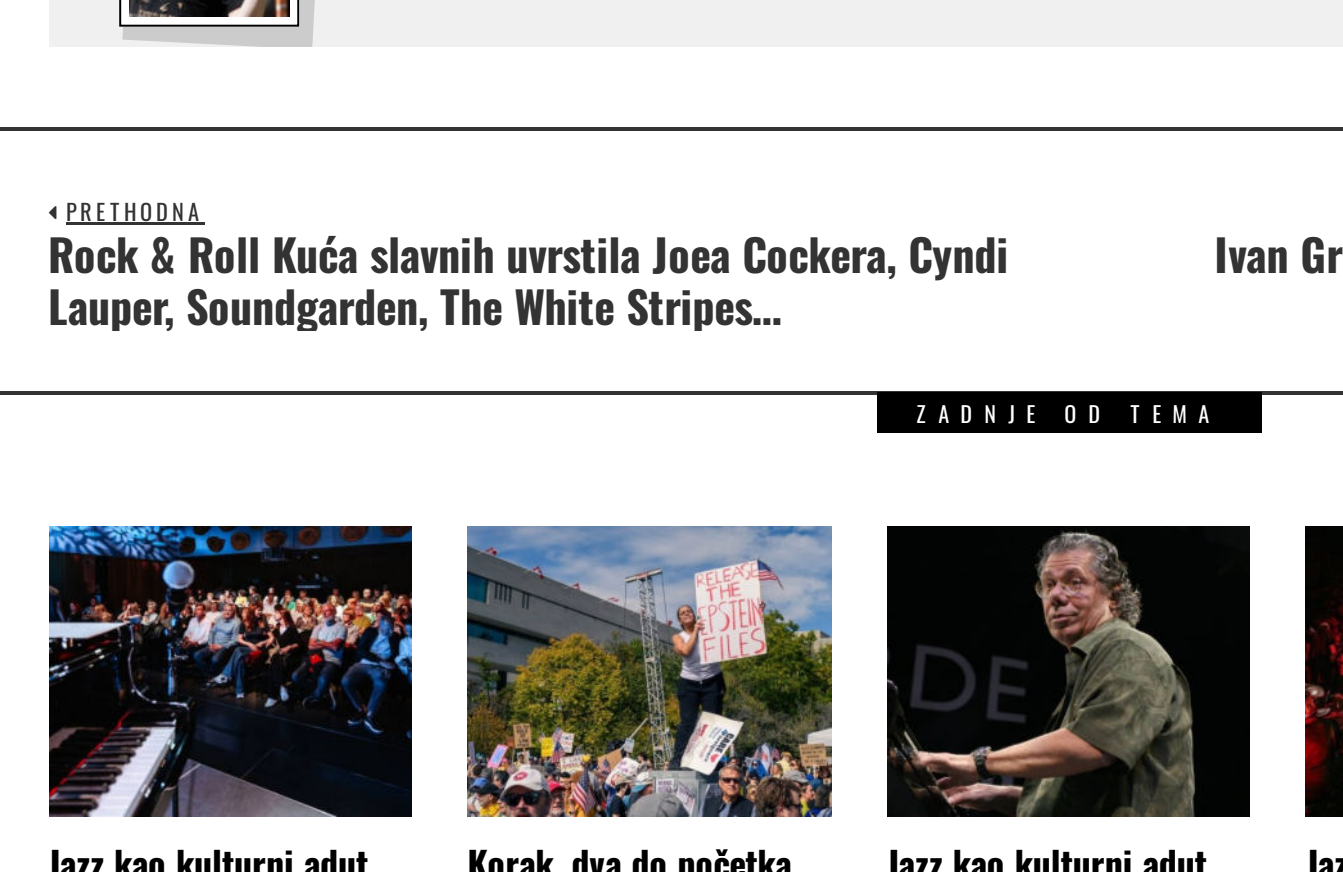
Tomislav Karamatić stoji iza, za mnoge neobičnog festivala **Jazz u Vinogradu** koji se održava u Strigovi, što opisuje da se kroz njegovo dotadašnje iskustvo stvarala želja da se jazz dovode na neke posebne lokacije gdje bi se spajala umjetnost, priroda i zajednica.

„I tako se 2019 razvila i ideja o festivalu **Jazz u vinogradu** u Strigovi na jedinstvenoj lokaciji **Maderkinog brega** gdje smo dosad organizirali preko 30 koncerata uglavnom međunarodnih autorskih izvođača, ali i razne radionice, izložbe i razgovore na temu **Jazz**a“, kaže **Karamitić** koji je put prema jazz krenuo kroz klupsku kulturu s obzirom da je krajem 90'ih bio dio ekipe koja je u **Zagrebu** pokrenula **Kontrapunkt** kad je po prvi put osjetio koliko je jazz fleksibilan i otvoren.

Nastavlja se...

“Tekst je potpuno naveden srednjevna natječajna “Poticanje novinarske izvrsnosti” Agencije za glazbeni medije.

Prvi dio feljtona:

Jazz kao kulturni adut Hrvatske (1. dio) – u zemlji s malo klubova i mnoštvom jazz festivala

Jazz u Hrvatskoj – mogao bi biti alternativni naslov ovog pratećeg feljtona koji u fokus stavlja jazz kao glazbu koja se daleko više izvodi u Hrvatskoj nego što se tome pridaje feljton koji je zločin

Željko Marković

Željko Marković

Željko Marković

Željko Marković

Željko Marković

Željko Marković

NA NA RADIO STUDIJU

Emisija se emitira uživo svakog petka od 17:30 do 18:30 sati na 100.5 MHz kao i na streamingu Radio Studija. Svaka emisija se također u cijelosti može poslušati na podcastu Ravno do dna na stranici radija i na našem Mixcloud podcastu

Emisiju vode i uređuju Jelena Švidar i Zoran Stajić

Tržišnica

NAJČITANIJE

Ivana Bredović: To nikako veze s pijetatom i suosjećanjem nema...

Rekordna navala na Jovanotti u Puli: Rasprodane tribine, u prva tri sata prodano više od 70% ukupnog kapaciteta publike

Kurt Elling & Yellowjackets na 16. JAZZ-u u Kimo SC – glazbeni vatromet naslijeđa Weather Reporta

Našava saba – Boris Poljšak: Šakaj nije hin orgrsku brigadu Nikola Tesla u Hrv-u

Korak, dva do početka poraza – Epsteinovi deseci kao Trumpov kriptanit

Ženski filmski festival u KIC-u na PPZ-u

Sva događanja

POSLEDNJE NAVEŠTENO

Lenny Kravitz u Puli

The Troops of Doom u Hard Placeu

BlauVin! promoviraju 'Carstvo Mediterana' u Beogradu

Justin Adams i Mauro Durante u Lisinskom

Ženski filmski festival u KIC-u na PPZ-u

Sva događanja

POSLEDNJE OBAVJEŠTENO

Jazz kao kulturni adut Hrvatske (5. dio) – razvijenost i promotorska djelatnost

Rekordna navala na Jovanotti u Puli: Rasprodane tribine, u prva tri sata prodano više od 70% ukupnog kapaciteta

publike Arne

Korak, dva do početka poraza – Epsteinovi deseci kao Trumpov kriptanit

ritificirani odvajali EP prijenos Sospiriz

Ischiarotzky premijera pjesme The only thing i do i'm in na KEXP-u u Seattleu

GALERIJE

